

486 §

Oulun kaupungin lausunto Liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Dno

OUKA/10239/00.04.00/2023

Tiivistelmä

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksellä luotaisiin mikroliikkumista ohjaavaa lainsäädäntöä sekä annettaisiin kaupungeille ja kunnille työkalut mikroliikkumisen hallintaan. Esityksen pääasiallisena tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta.

Päätösesitys

Yhdyskuntalautakunta antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

EsittelytekstiLausuntopyyntö

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksellä luotaisiin mikroliikkumista ohjaavaa lainsäädäntöä sekä annettaisiin kaupungeille ja kunnille työkalut mikroliikkumisen hallintaan. Esityksen pääasiallisena tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta. Lausuntoa on pyydetty antamaan lausuntopalvelu.fi:ssä tai toimittamaan lausunto sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.lvm@gov.fi. viimeistään 1.11.2024. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/26458/2023.

Lakimuutoksen tavoitteet

Esitysluonnoksen yleisenä tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta ja liikenteen esteettömyyttä. Tavoitteena on varmistaa liikenneturvallisuuden positiivinen kehitys mikroliikkumisen yleistyessä. Tavoitteena on lisätä sääntelyn ennalta estävyyttä siten, että mikroliikenteessä tapahtuvat liikenne-rikkomukset ja -rikokset sekä niistä aiheutuvat vaaratilanteet vähenisivät.

Liikenteen palveluista annettuun lakiin ehdotettaisiin lisättävää sääntelyä mikroliikenneluvasta ja sen myöntämisestä. Tavoitteena olisi antaa kaupungeille ja kunnille aikaisempaa paremmat työkalut mikroliikkumisen hallintaan.

Tieliikennelakiin ehdotettaisiin myös kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän kuljettamisen promillerajaa ja sen noudattamisen valvontaa ja seuraamuksia koskevia säännöksiä.

Tavoitteena olisi parantaa liikenneturvallisuutta vähentämällä päihtyneenä ajamista ja päihtyneenä ajamisesta aiheutuvia liikenneonnettomuuksia.

Tieliikennelakiin ehdotettaisiin lisättävän uusi kevyiden sähköajoneuvojen ohjaamiseen tarkoitettu liikennemerkki ja tiemerkinä. Tavoitteena olisi parantaa kaupunkien ja kuntien keinoja mikroliikenteen liikenteenohjauksessa.

Ajoneuvolain soveltamisalaa ehdotettaisiin muutettavaksi siten, että jatkossa kevyeksi sähköajoneuvoksi katsottaisiin kaikki sähköajoneuvot, joiden rakenteellinen nopeus on 7–25 kilometriä tunnissa. Tavoitteena olisi, että jatkossa kaikkiin sähköpotkulautamallisiin ajoneuvoihin ja liikkumisvälineisiin sovellettaisiin polkupyöräilijän liikennesääntöjä.

Lausuntopyynnössä on pyydetty ottamaan kantaa seuraaviin asioihin: esityksen tavoitteet, esityksen vaikutukset, mikroliikennelupa, promilleraja, liikennevalvonta, liikenteenohjauslaitteet, ajoneuvolain soveltamisala ja muut huomiot esitysluonnoksesta.

Lausunto:

Esityksen tavoitteet

Esitys mikroliikkumista koskevasta lainsäädännöstä on mennyt merkittävästi oikeaan suuntaan vuonna 2023 lausuttavana olleesta sähköpotkulautojen ja mikroliikkumisen ratkaisu- ja sääntelyvaihtoehtoja käsitelleestä arviomuistiosta. Nyt lausuntokierroksella oleva luonnos hallituksen esitykseksi mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi on kannatettava.

Esitys mahdollistaa nykyiseen vapaaehtoiseen sopimiseen verrattuna paremmat edellytykset kunnille huolehtia liikenneturvallisuudesta ja esteettömyydestä. Vapaaehtoisten sääntöjen noudattaminen on ollut vaihtelevaa eivätkä kaikki operaattorit ole ottaneet käyttöä koskevia rajoituksia (nopeusrajoitukset, yöaikainen alennettu nopeusrajoitus, ajokielto) käyttöön.

Mikroliikennelupa

Luvan hakemista koskevaan pykälään tulisi lisätä, että lupaa hakiessaan operaattorin tulee ilmoittaa ajoneuvojen enimmäismäärä esimerkiksi vaihteluvälinä (minimi- ja maksimimäärä).

Kunnalla tulisi olla oikeus olla myöntämättä lupaa silloin, jos lupahakemus on puutteellinen täydennyspyynnön jälkeen.

Lupaehtoja (18 e§ Mikroliikenneluvan lupaehdot) tulisi täydentää siten, että kunta voi mikroliikenneluvan voimassaolon aikana muuttaa tai asettaa uusia lupaehtoja, jos muutokset ovat liikenneturvallisuuden, esteettömyyden tai katujen ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta välttämättömiä.

Oulun kaupunki pitää kannatettava tavoitetta saada laki voimaan kesäkaudelle 2025. Aikataulu on tiukka ja toimeenpano kunnissa edellyttää lupaehtojen määrittämistä hyväksytyin lain pohjalta, hallintosäännön päivittämistä ja mahdollista taksapäätöstä. Oulun kaupunki ehdottaakin, että mikroliikenneluvan käyttöönottoon olisi hyvä saada siirtymäaika.

Oulun kaupunki pitää tärkeänä ehdotuksena sitä, että kunta voi peruuttaa mikroliikenneluvan, jos luvan ehtoja ei noudateta. Lupaehtojen valvonta tulee jatkossakin vaatimaan kunnan resursseja huolimatta siitä, että rajoituksia voidaan ohjata teknisillä ratkaisulla. Kaupunki pitää tärkeänä, että pelkän mikroliikenneluvan peruuttamisen lisäksi kunnilla olisi käytössä myös lievempiä sanktiointikeinoja kuten laiminlyöntimaksu tai luvan määräaikainen peruuttaminen. Kunnan tulee voida periä huomauttamisesta ja luvan peruuttamisesta aiheutuvat kustannukset operaattorilta, jotta kunnalle ei aiheudu ylimääräisiä kustannuksia.

Pysäköinninvalvonnasta annetun lain 9 §:n 2 momentti on ongelmallinen pysäköinninvalvonnan näkökulmasta jo nykyisin, kun omistajan/haltijan vastuu pysäköintivirhemaksusta on vasta toissijaista. Suurin osa mikroliikennevälineiden virheellisistä pysäköinneistä tulee varmasti tapahtumaan kuljettajan toimesta. Mikroliikennepalvelua tarjoava ajoneuvon omistaja voi vapautua maksuvastuusta liian helposti osoittamalla, että se ei oikeushenkilönä tai sen edustaja ei ole tehnyt pysäköintivirhettä, jolloin pysäköintivirhemaksun vaatiminen kuljettajalta jää kunnan vastuulle (jos palveluntarjoaja ei sitä tee) ja se lisää hallinnollista työtä merkittävästi. Tämä osaltaan heikentää mahdollisuuksia kohdistaa pysäköintivirhemaksu kuljettajalle, ja pysäköintivirhemaksulla olevat ohjaus- ja moitevaikutus heikentyvät. Oulun kaupungin näkökulmasta mikroliikennelupa on voida asettaa ehtoja, joilla mikroliikennepalvelua tarjoavalla on velvollisuus periä pysäköintivirhemaksu kuljettajalta, koska sillä on paremmat edellytykset ja tiedot selvittää kuljettaja.

Pysäköintivirhemaksun yksilöinnin osalta jää epäselväksi tapahtuuko pysäköintivirhemaksun määrääminen pelkästään omistajaa/haltijaa koskevan tiedon perusteella.

Päivämäärä
29.10.2024

Pysäköintivirhemaksussa tulee olla tarkat mikroliikennevälinettä koskevat yksilöintitiedot, jotta pysäköintivirhemaksu voidaan kohdistaa oikein.

Promilleraja

Oulun kaupunki pitää liikennetuvallisuuden kannalta hyvänä esitettyä promillerajaehdotusta 0,5 ajettaessa moottorilla varustetulla polkupyörällä tai kevyellä sähköajoneuvolla. Promillerajan lisäksi poliisille on varattava riittävät valvontaresurssit. Promillerajan lisäksi on tärkeää, että kunnilla on mahdollisuus mikroliikenneluvan kautta perustellusti asettaa yöaikaisia käyttörajoituksia.

Ajoneuvolaki ja ajoneuvojen siirtämisestä annettu laki

Mikroliikenneluvan lupaehdot antavat hyvän mahdollisuuden tarvittaessa välittömästi siirtää ajoneuvo, jos pysäköity mikroliikenneväline haittaa liikenneturvallisuutta, esteettömyyttä tai tien kunnossapitoa. Väärinpysäköityjen mikroliikkumisvälineiden valvonta ja siirtäminen tulee työllistämään kunnallista pysäköinninvalvontaa.

Oulun kaupunki pitää tärkeänä, että lupaehdoissa voidaan pysäköintialueiden ulkopuolella edellyttää tieliikennelain noudattamista, jolloin pysäköintivirheen tehnyt ajoneuvo voidaan siirtää välittömästi ilman tulkintaa huomattavasta haitasta.

Liikenteenohjauslaitteet

Tieliikennelain lisäkilpiä koskevaan liitteeseen 3.8 lisättäisiin ajoneuvoryhmää osoittaviin lisäkilpiin (H12) uusi kevyiden sähköajoneuvojen ajoneuvoryhmää osoittava lisäkilpi H12.14. Oulun kaupunki pitää tärkeänä, että uusi lisäkilpi mahdollistaisi kevyiden sähköajoneuvojen liikenteenohjauksen myös erillään polkupyöristä.

Oulun kaupunki pitää hyvänä, että uusi tiemerkintä M20 mahdollistaa pysäköintipaikkojen ja -alueiden toteuttamisen myös ilman liikennemerkkejä. Liikennemerkkien asettaminen tiiviissä katutilassa on haastavaa ja ne lisäävät myös kustannuksia.

Esityksessä on uusi ylijatkettua jalkakäytävää osoittava lisäkilpi H27. Oulun kaupunki kannattaa uutta lisäkilpeä, mutta sen käyttö tulisi olla tienpitäjälle velvoittava. Lisäkilpi selkeyttää liikennejärjestelyjä erityisesti talviolosuhteissa. Mikäli lisäkilpi on velvoittava, on sen käyttöönnotolle asetettava siirtymäaika.

Hallintosääntö, 8 §:n 4-kohta, Lautakuntien yleiset tehtävät ja toimivalta: lautakunta käyttää kaupungin puhevaltaa toimivaltaansa kuuluissa asioissa sekä päättää muutoksen hakemisesta

tuomioistuinten ja muiden viranomaisten päätöksiin kaupunginhallituksen päättämässä rajoissa.

Päätöshistoria	Yhdyskuntalautakunta 21.03.2023 § 159
Liitteet	Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi
Oheismateriaali	-
Esittelijä	Kaupunkiympäristöjohtaja Marko Kilpeläinen
Valmistelijat	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut/Kadut ja liikenne liikennepäällikkö Saija Ränä 050 05700723 Konsernihallinto/Lakipalvelut, lakimies Topias Nissi 040 6153023
Täytäntöönpano- tiedot	Lausunto toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.lvm@gov.fi. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/26458/2023 Ei muutoksenhakuoikeutta.

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Johdanto

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksellä luotaisiin mikroliikkumista ohjaavaa lainsäädäntöä sekä annettaisiin kaupungeille ja kunnille työkalut mikroliikkumisen hallintaan. Esityksen pääasiallisena tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta.

Tausta

Esitysluonnos liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman kokonaisuuteen Kasvun kaava. Hallituksen ohjelman mukaisesti esitysluonnoksen tavoitteena on luoda mikroliikkumista (muun muassa sähköpotkulaudat) ohjaavaa lainsäädäntöä sekä antaa kaupungeille ja kunnille työkalut mikroliikkumisen hallintaan. Lisäksi hallitusohjelman mukaan hallitus asettaa liikenneturvallisuuden parantamisen tavoitteeksi, ettei Suomessa tapahdu liikennekuolemia vuonna 2050. Esityksen pääasiallisena tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta.

Maaliskuussa 2022 hyväksytyssä, vuosille 2022–2026 annetussa liikenneturvallisuusstrategiassa on tunnistettu, että uudet liikumisen muodot lisäävät osaltaan liikenneturvallisuuden haasteita. Liikenneturvallisuusstrategia sisältää useita toimenpiteitä mikroliikenteen turvallisuuden parantamiseksi. Toimenpiteitä ovat muun muassa selvitykset pyöräilyn ja mikroliikkumisen promillerajasta sekä kuntien toimivaltuuksista ohjata mikroliikennepalveluita alueillaan.

Liikenne- ja viestintäministeriö asetti työryhmän valmistelemaan hallituksen esitystä mikroliikkumista ohjaavasta lainsäädännöstä lokakuussa 2023. Työryhmän työn pohjana toimi liikenne- ja viestintäministeriön alkuvuonna 2023 laatima arviomuistio sähköpotkulautailun ja mikroliikkumisen ratkaisu- ja sääntelyvaihtoehdoista sekä siitä saadut lausunnot.

Tavoitteet

Esitysluonnoksen yleisenä tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta ja liikenteen esteettömyyttä. Tavoitteena on varmistaa liikenneturvallisuuden positiivinen kehitys

mikroliikkumisen yleistyessä. Tavoitteena on lisätä sääntelyn ennalta estävyyttä siten, että mikroliikenteessä tapahtuvat liikennerikkomukset ja –rikokset sekä niistä aiheutuvat vaaratilanteet vähenisivät.

Liikenteen palveluista annettuun lakiin ehdotettaisiin lisättävän uutta sääntelyä mikroliikenneluvasta ja sen myöntämisestä. Tavoitteena olisi antaa kaupungeille ja kunnille aikaisempaa paremmat työkalut mikroliikkumisen hallintaan.

Tieliikennelakiin ehdotettaisiin myös kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän kuljettamisen promillerajaa ja sen noudattamisen valvontaa ja seuraamuksia koskevia säännöksiä. Tavoitteena olisi parantaa liikenneturvallisuutta vähentämällä päihtyneenä ajamista ja päihtyneenä ajamisesta aiheutuvia liikenneonnettomuuksia.

Tieliikennelakiin ehdotettaisiin lisättävän uusi kevyiden sähköajoneuvojen ohjaamiseen tarkoitettu liikennemerkki ja tiemerkinä. Tavoitteena olisi parantaa kaupunkien ja kuntien keinoja mikroliikenteen liikenteenohjauksessa.

Ajoneuvolain soveltamisalaa ehdotettaisiin muutettavaksi siten, että jatkossa kevyeksi sähköajoneuvoksi katsottaisiin kaikki sähköajoneuvot, joiden rakenteellinen nopeus on 7–25 kilometriä tunnissa. Tavoitteena olisi, että jatkossa kaikkiin sähköpotkulautamallisiin ajoneuvoihin ja liikkumisvälineisiin sovellettaisiin polkupyöräilijän liikennesääntöjä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää oikeusministeriötä arvioimaan esitysluonnosta erityisesti perusoikeuksien kannalta.

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet.

Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut.

HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan myös toimittaa sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.lvm@gov.fi. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/26458/2023

Ruotsinkielinen käännös lausuntopyyntöstä, esitysluonnoksen pääasiallisesta sisällöstä ja lakiehdotuksista lisätään lausuntopyyntölle mahdollisimman pian.

En svensk översättning av begäran om utlåtande, propositionsutkastets huvudsakliga innehåll och lagförslagen tillägs till begäran om utlåtande så snart som möjligt.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään perjantaina 1.11.2024.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat

Erytisasiantuntija Sofia Johansson p. 0295342090, sofia.johansson@gov.fi

Erytisasiantuntija Juuso Suomento p. 0295342071, juuso.suomento@gov.fi

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM044:00/2023> - Säädöshanke valtioneuvoston hankepalvelussa.

Liitteet:

[Luonnos_Hallituksen esitys eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi.pdf](#) -
Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Jakelu:

A-klinikkasäätiö
Arctic Rides Oy
Augment
Autoliitto
Bird
Bird
Bird
Bolt
Elinkeinoelämän keskusliitto
Espoon kaupunki
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus
Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf
Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri HUS
Helsingin kaupunki
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Hop Scooters
Hämeen ELY-keskus
Hämeenlinnan kaupunki
Invalidiliitto
ITS-Finland ry
Joe Scooters
Joensuun kaupunki

Jyväskylän kaupunki
 Kaakkois-Suomen ELY-keskus
 Kainuun ELY-keskus
 Kajaanin kaupunki
 Keski-Suomen ELY-keskus
 Kilpailu- ja kuluttajavirasto
 Korkein hallinto-oikeus
 Korkein oikeus
 Kotkan kaupunki
 Kuluttajaliitto
 Kuntaliitto
 Kuopion kaupunki
 Kuopion yliopistollinen sairaala
 Lahden kaupunki
 Lapin ELY-keskus
 Lappeenrannan kaupunki
 Lapsiasiavaltuutettu
 Liikenne- ja viestintävirasto
 Liikenneoikeusyhdistys ry
 Liikenneopetus ry
 Liikennesuunnittelun seura ry
 Liikenneturva
 Liikenneturvallisuu den erityisasiantuntijat LIIKO ry
 Liikennevakuutuskeskus
 Liikenteen turvallisuuskouluttajat (LIITU) ry
 Liikkuvan poliisin perinneyhdistys
 Lime
 Lime Electric Ireland Limited
 Lime Electric Ireland Limited
 Mikkelin kaupunki
 Nordic Carbide Oy
 Näkövammaisten liitto ry
 Oikeusministeriö
 Onnettomuustietoinstituutti
 Onnettomuustutkintakeskus
 Opetus- ja kulttuuriministeriö
 Opetushallitus
 Oulun kaupunki
 Oulun yliopistollinen sairaala
 Pirkanmaan ELY-keskus
 Pohjanmaan ELY-keskus
 Pohjois -Pohjanmaan ELY-keskus
 Pohjois-Karjalan ELY-keskus
 Pohjois-Savon ELY-keskus
 Poliisihallitus
 Porin kaupunki
 Pysäköinninvalvonnan neuvottelukunta
 Pyöräilykuntien verkosto
 Pyöräliitto ry
 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy
 RideHoop Oy

Rovaniemen kaupunki
Ryde Technology
Satakunnan ELY-keskus
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Starship
SUN Scooters
SUN Scooters
Suomen Lääkäriliitto ry
Suomen ympäristökeskus
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto
Tampereen yliopistollinen sairaala
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Tier Mobility Finland Oy
Tier Mobility Finland Oy
Tier Mobility Finland Oy
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tilastokeskus
Turun kaupunki
Turun yliopistollinen keskussairaala
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
Työ- ja elinkeinoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Vaasan kaupunki
Vammaisfoorumi
Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE
Vanhusasiavaltuutettu
Vantaan kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Voi Technology Finland Ab
Väylävirasto
Ympäristöministeriö

Esityksen tavoitteet

Huomiot esityksen tavoitteista

Esityksen vaikutukset

Huomiot esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta 4.2

Mikroliikennelupa

Huomiot mikroliikennelupaa koskevista ehdotuksista

Promilleraja

Huomiot kevyiden sähköajoneuvojen ja moottorilla varustettujen polkupyörien kuljettamisen promillerajaa koskevista ehdotuksista

Liikennevalvonta

Huomiot liikennevalvontaa koskevista ehdotuksista

Liikenteenohjauslaitteet

Huomiot uusia liikenteenohjauslaitteita (liikennemerkki ja tiemerkinä) koskevista ehdotuksista

Ajoneuvolain soveltamisala

Huomiot ajoneuvolain soveltamisalan muuttamista koskevasta ehdotuksesta

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Huomiot muista mahdollisista asioista

Lausunnonantajan lausunto

Voit jättää liitteitä lausunnon yhteyteen. Sallittuja tiedostoformaatteja ovat: pdf, doc, docx, xls, xlsx, ppt, pptx, csv, txt, rtf, zip, jpg, jpeg, png, gif and tif. Liitetiedostojen koko tulee olla pienempi kuin 50 Mb.

Reinimäki Saara
Liikenne- ja viestintäministeriö

Säynäjärvi Iiro
Liikenne- ja viestintäministeriö